

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΑΦΟΥ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑΤΩΝ

Το πρώτον Αποστολικόν κήρυγμα εις την Πάφον
Πραξ. ιγ, 6-12

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ – ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2015

ΕΤΟΣ ΛΣΤ'

ΑΡ.415 - 416

ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΩΝ ΦΩΤΩΝ

Ευαγγέλιο: Μάρκ. Α΄,1-8

Απόστολος: Β΄ Τιμ. Δ΄,5-8

4 Ιανουαρίου 2015

«Εγένετο Ιωάννης βαπτίζων εν τη ερήμω και κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εις άφεσιν αμαρτιών»

Το χαροποιό μήνυμα για την έλευση στον κόσμο του Θεάνθρωπου Ιησού εξαγγέλλει σήμερα ο άγιος Ιωάννης ο Πρόδρομος. Και γίνεται έτσι ο άγιος Ιωάννης, η αρχή του Ευαγγελίου, σύμφωνα με εκείνο που έχει προφητευθεί και είναι γραμμένο στους Προφήτες. Ιδού, λέει, εγώ αποστέλλω τον απεσταλμένο μου πρωτύτερα και μπροστά από σένα, που θα προετοιμάσει τις ψυχές των ανθρώπων, για να σε υποδεχθούν σαν Σωτήρα και Λυτρωτή κι έτσι θα προπαρασκευάσει μπροστά από εσένα, το δρόμο μέσω του οποίου θα πλησιάσεις, σαν Διδάσκαλος και Σωτήρας τους ανθρώπους. Και ο απεσταλμένος αυτός είναι εκείνος, για τον οποίο προείπε ο Προφήτης Ησαΐας τα εξής: «Φωνή ανθρώπου, που κράζει στην έρημο και λέει. Ετοιμάστε το δρόμο μέσω του οποίου θα έρθει σε σας ο Κύριος. Κάμετε ίσιους και ομαλούς τους δρόμους, από τους οποίους θα περάσει. Ξεριζώστε, δηλαδή, από τις ψυχές σας, τα αγκάθια των αμαρτωλών παθών και ρίξτε μακριά τους λίθους του εγωϊσμού και της πώρωσης και καθαρίστε με τη μετάνοια τον εσωτερικό σας κόσμο για να δεχθεί τον Κύριο». Και γίνεται ο Ιωάννης, φυσιολογικά, αρχή του Ευαγγελίου, με το να βαπτίζει στην έρημο και με το να κηρύττει βάπτισμα που έπρεπε να συνδέεται με εσωτερική μετάνοια, για την άφεση των αμαρτιών. Αυτή, ακριβώς τη μετάνοια είναι που χρειάζεται αυτή τη στιγμή ο τόπος μας, γι αυτό και σήμερα θ' ασχοληθούμε με το θέμα αυτό.

Η μετάνοια είναι κάτι το θεμελιώδες. Είναι η αρχή και το τέλος, η βάση και η ουσία και του χριστιανικού κηρύγματος και του χριστιανικού βίου. Είναι το κλειδί με το οποίο ανοίγει ο άνθρωπος τη θύρα της Βασιλείας του Θεού και εισέρχεται σ' αυτή. Είναι το εισιτήριο που μας επιτρέπει να καταλάβουμε μια θέση και να γίνουμε έντιμα μέλη στην Εκκλησία του Χριστού. Αλλά υπάρχει και μια αλήθεια που δεν πρέπει να λησμονούμε. Ότι δηλαδή δεν αρκεί μια αρχική μετάνοια, για να διατηρήσουμε την τιμητική ιδιότητα του μέλους της Βασιλείας του Θεού, της Εκκλησίας. Η μετάνοια πρέπει να είναι διαρκής κατάσταση της ψυχής μας. Μόνιμο γνώρισμά της. Γιατί η τραγική πραγματικότητα, λέει, ότι η αμαρτία δεν μας αφήνει ήσυχους. Δεν παύει να μας προσβάλλει και μετά την πρώτη μετάνοιά μας. Η αμαρτία κτυπά, προκαλεί, στήνει παγίδες, δελεάζει. Νύκτα και μέρα μας επιτίθεται. Κι εμείς λόγω αμέλειας, αδυναμίας ή χαλαρότητας, πέφτουμε στα δίκτυά της, πληγωνόμαστε, μολυνόμαστε και λυπούμε το Θεό μας. Και βγαίνουμε από την περιοχή της χάριτος. Για να κερδίσουμε και πάλι τη θέση που χάσαμε, θα πρέπει να επιστρέψουμε στο Θεό με την μετάνοια.

Αυτό που ακολουθεί μετά την ειλικρινή μετάνοια είναι ότι γεμίζει η ψυχή μας από χαρά και ευφροσύνη. Και αυτά ακόμα τα κόκκαλά μας δοκιμάζουν τη χαρά της μετανοίας μας. Και αυτό το καταλαβαίνουμε αν λάβουμε υπ' όψει του τι φέρνει σ' εμάς η αμαρτία. Φέρνει θλίψη και πικρία, φόβο και αγωνία, ντροπή και όνειδος και καταισχύνη. Σαν επακόλουθο όλων αυτών, ντρεπόμαστε τους ανθρώπους, ντρεπόμαστε και αυτό τούτο τον εαυτό μας και δεν έχουμε το θάρρος

ούτε και αυτό τον εαυτό μας να τον κοιτάζουμε. Προ πάντων ντρεπόμαστε και φοβούμαστε και τρέμουμε το Θεό, γιατί τον νοιώθουμε Κριτή και Τιμωρό μας. Από την ώρα όμως που μετανοούμε και αναγνωρίζουμε την ενοχή μας, από την ώρα που τρέχουμε ιδίως στην εξομολόγηση και με συντριβή και ταπείνωση και πόνο και δάκρυα εξομολογούμαστε και λέμε το «ήμαρτον του ασώτου» και το «ημάρτηκα» του Προφητάνακτος Δαβίδ, από την ώρα εκείνη αλλάζουν τα πράγματα και νέος κόσμος, νέα κατάσταση, νέα ατμόσφαιρα ανατέλλει μέσα στη ψυχή μας και σε όλη τη ζωή μας. Φεύγει η αγωνία, ο φόβος και ο πόνος και ειρήνη, χαρά, ευφροσύνη και αγκαλίαση, καταπλημμυρίζουν τον εσωτερικό μας κόσμο.

Ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, μιλώντας για τη μετάνοια, μας λέει: «Ὡς προς τους πολέμους, όταν κτυπηθεί κάποιος μια φορά και πέσει και πεθάνει, είναι αδύνατο να τον επαναφέρουμε πίσω στη ζωή και να τον κάμουμε πάλι στρατιώτη και πολεμιστή. Στον πνευματικό όμως πόλεμο και αγώνα δεν συμβαίνει το ίδιο. Κι αν ακόμα κάποιος (με την αμαρτία που διέπραξε), δεχθεί σοβαρό τραύμα, είναι δυνατό αν το θελήσουμε και με τη βοήθεια της χάριτος του Θεού, πάλιν να τον οδηγήσουμε στη ζωή. Γιατί αυτός δεν είναι φυσικός θάνατος όπως εκείνος που είπαμε προηγουμένως, αλλά θάνατος διάθεσης και θέλησης. Κι όταν η θέληση πεθάνει, είναι δυνατό να την αναστήσουμε και πάλιν. Κι όταν η ψυχή νεκρωθεί, είναι δυνατό να την πείσουμε να επανέλθει στη ζωή που της αρμόζει και να γνωρίσει καλά και να συνδεθεί με τον Κύριο της». (Ιωάνν. Χρυσόστομου, κατά Ιουδαίων, Κ').

Την ευεργετική επίδραση του Θεοσύστατου μυστηρίου της μετάνοιας και εξομολόγησης στον άνθρωπο αναγνωρίζουν και διάσημοι ψυχολόγοι και ψυχίατροι, εξετάζοντας από της δικής τους σκοπιάς, τα αποτελέσματα αυτού στην ψυχή του ανθρώπου. Έχουν, δηλαδή, διαπιστώσει πιο πολύ οι ψυχίατροι ότι οι παραβάσεις του Θείου θελήματος με τις επακολουθούσες τύψεις και τους ελέγχους της συνείδησης, δημιουργούν αναστάτωση στο εσωτερικό του ανθρώπου και του προκαλούν μελαγχολία, άσχετη βέβαια με εκείνη την οποία ενδέχεται να δοκιμάζουν μερικά άτομα από χαρακτήρος μελαγχολικά. Ένας από τους διαπρεπείς ψυχιάτρους ο Προτεστάντης Μαίντερ, σε βιβλίο του με τον τίτλο «Προς τη θεραπεία της ψυχής», τον άνθρωπο που προσπαθεί να καταπνίξει τους ελέγχους της συνείδησής του, για τις παρεκτροπές του, τον παρομοιάζει με τον κυβερνήτη πλοίου, που βρίσκεται στο πέλαγος κι έχει χάσει την πυξίδα και το πηδάλιο και ως εκ τούτου είναι αδύνατο να οδηγήσει το πλοίο γιατί δεν γνωρίζει που βρίσκεται. Για το μυστήριο της Ιεράς Εξομολόγησης, γράφει ότι για τον άνθρωπο που βασανίζεται από τις τύψεις της συνείδησης και αισθάνεται την ανάγκη να συμφιλιωθεί με τον Θεό, το μυστήριο της εξομολόγησης προσφέρεται σα σωστικό σωσίβιο. Αρκεί η εξομολόγηση να είναι ειλικρινής και χωρίς δικαιολογίες. Έπειτα από μια τέτοια εξομολόγηση ο άνθρωπος αισθάνεται ότι ελευθερώνεται.

Αδελφοί μου! Βρισκόμαστε στην αρχή του νέου έτους. Στις άλλες ευχές των ημερών αυτών ας προσθέσουμε και αυτή την σπουδαία και μεγάλη. Το 2015 να είναι για όλους μας έτος πραγματικής μετάνοιας. Κατά το έτος αυτό ας μετανοούμε συνεχώς και ας λευκαίνουμε την ψυχή μας πιο τακτικά με το μυστήριο της μετάνοιας και εξομολόγησης. Τότε να είμαστε βέβαιοι ότι το νέο έτος θα είναι ουσιαστικά αίσιο και ευτυχισμένο. Θα είναι πράγματι χαρούμενο και ευλογημένο.

Ηγούμενος Χρυσορροιάτισης Διονύσιος

ΤΑ ΑΓΙΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ

Απόστολος: Τит.β' 11-14, γ' 4-7

Ευαγγέλιο: Ματθ. γ' 13-17

6 Ιανουαρίου 2015.

«Οὗτος ἐστὶν ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα»

Εἶναι ἰδιαίτερα πανηγυρική για την Ορθόδοξη Εκκλησία η σημερινή γιορτή των Θεοφανείων. Οι ιεροὶ υμνογράφοι τη συγκρίνουν με τη γιορτή των Χριστουγέννων και τη βρίσκουν ἀνώτερη. Σ' ἐκείνη, τη γιορτή των Χριστουγέννων, ἐπιφαίνεται τὸ ἓνα πρόσωπο τῆς Ἁγίας Τριάδος, ὁ Χριστός. Ἐδῶ ἀποκαλύπτεται ἡ Ἁγία Τριάς. Τότε προσκύνησαν τὸν Χριστὸ οἱ ἐθνικοὶ Μάγοι. Τώρα τὸν υπηρετεῖ ὁ Πρόδρομος, ὁ μέγιστος τῶν προφητῶν. Τότε εθαύμαζαν τὸ γεγονός οἱ Ποιμένες. Τώρα ὁμολογεῖ τὸν Υἱὸ ἡ φωνὴ τοῦ Πατρὸς.

Στους τέσσερις πρώτους αἰῶνες τοῦ Χριστιανισμοῦ οἱ δυο μεγάλες δεσποτικές γιορτές, Χριστούγεννα και Θεοφάνεια, γιορτάζονταν μαζί, με τὸ κοινὸ ὄνομα «Θεοφάνεια» στις 6 Ιανουαρίου. Δινόταν ἔμφαση στη φανέρωση τοῦ Θεοῦ, τόσο με τὴ γέννηση στη γῆ τοῦ Χριστοῦ, ὅσο και με τὴ φανέρωση τῆς Ἁγίας Τριάδος στον Ἰορδάνη. Κάποιες Χριστιανικές ὁμολογίες, μάλιστα, ὅπως οἱ Ἀρμένιοι, που ἀπεσπίασθησαν νωρὶς ἀπὸ τὸν ἐνιαῖο τότε κορμὸ τῆς Εκκλησίας, ἐτοῖ ἐξακολουθοῦν νὰ γιορτάζουν μέχρι σήμερα. Ἀπὸ τα τέλη τοῦ 4ου αἰῶνος, ὅμως, για νὰ τονίσει ἡ Εκκλησία περισσότερο τὴν ἐνανθρώπηση τοῦ Θεοῦ, λόγω τῆς ἀμφισβήτησης που παρουσιάστηκε ἀπὸ τὴν αἵρεση τοῦ Δοκητισμοῦ, διαχώρισε τὶς δυο γιορτές. Ἐτσι, γιορτάζουμε σήμερα τὴ βάπτισμα τοῦ Χριστοῦ και τὴ φανέρωση τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ στον Ἰορδάνη.

Γιατί, ὅμως, ὁ Χριστὸς βαπτίζεται σήμερα στον Ἰορδάνη; Εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννη;

Τὸ Ευαγγέλιο μᾶς πληροφορεῖ ὅτι, ὑστερα ἀπὸ ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ, ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος πῆγε στα μέρη τοῦ Ἰορδάνου, κήρυσσε και καλοῦσε τὸν λαὸ σε μετάνοια και τοὺς βάπτισε στα νερά τοῦ Ἰορδάνη. Τὸ βάπτισμα ἐκεῖνο δεν συγχωροῦσε ἀμαρτίες. Δεν εἶχε ἀκόμα συντελεστεί ὁ Σταυρὸς και ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τα ὁποῖα ἀπέρρευσε ἡ ἄφεση τῶν ἀμαρτιῶν. Τὸ βάπτισμα τοῦ Προδρόμου ἦταν «βάπτισμα μετανοίας». Εἶχε συμβολικὸ χαρακτήρα. Οἱ ἄνθρωποι ἐξομολογοῦνταν τὶς ἀμαρτίες τοὺς και δεσμεύονταν νὰ μὴν τὶς ἐπαναλάβουν. Ἐμεναν, μάλιστα, μέσα στο νερὸ ὅσο χρόνο χρειάζονταν για νὰ ἐξομολογηθοῦν τὶς ἀμαρτίες τοὺς. Ὁ Χριστὸς, ὅμως, ἦταν «ὁ πάσης ἐπέκεινα καθαρότητος», ὁ μόνος «μὴ γνοὺς ἀμαρτίαν». Γι'αὐτὸ, ἐξάλλου, ὡς ἀναμάρτητος «εὐθὲς ἐξήλθεν ἀπὸ τοῦ ὕδατος», ἀφοῦ δεν εἶχε τίποτα νὰ ἐξομολογηθεῖ. Γιατί, λοιπὸν, ἐρχεται νὰ βαπτισθεῖ;

α) Θέλει, πρώτα, νὰ ἀγιάσει τὴ φύση τῶν ὑδάτων. Μετὰ τὴν πτώση, οἱ δαιμονικές δυνάμεις εἰσέδυσαν παντοῦ. Σκοπὸς, ὅμως, τῆς σάρκωσης ἦταν νὰ ἀπαλλάξει ἀπὸ τὴν ἐπήρειά τοὺς τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ και ὁλόκληρη τὴ φύση. Ἡ γῆ ἀγιάστηκε με τὴ γέννηση και τὸ περπάτημα τοῦ Χριστοῦ σ'αυτή. Τα ἐγκατα τῆς γῆς θα ἀγιάζονταν με τὴν τριήμερη ταφή του, οἱ αἰθέρες με τὴν ἐνδοξη ἀνάληψή του. Τώρα, με τὴν κάθοδό του στον ποταμὸ, ἀγιάζονται και τα

νερά, η φύση των υδάτων. «Καταβάς εν τοις ύδασι έδησε τον πονηρόν», λέει ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος. Και η Εκκλησία ομολογει ότι «τας κεφαλάς των αοράτων δρακόντων συνθλάττει επί του ύδατος». Αφαιρεί δηλαδή τη δύναμη του διαβόλου συντριβοντας, αλληγορικά, την κεφαλή του με το νερό.

β) Αποκαλύπτει, ύστερα, το μυστήριο της Αγίας Τριάδος. Είναι η μόνη φορά που έχουμε εμφανή την παρουσία και των τριών προσώπων της Αγίας Τριάδος. Ο Υιός βαπτίζεται, ο Πατήρ ακούεται να δίνει μαρτυρία για τον Υιόν Του και το Άγιο Πνεύμα παρουσιάζεται «εν είδει περιστεράς» πάνω από τον βαπτιζόμενο. Η τριαδικότητα του Θεού είναι βαθύ μυστήριο. Γίνεται αντιληπτή μόνον με τη Θεία αποκάλυψη. Κι όπως ψάλλουμε σήμερα «Τριάδος η φανέρωσις εν Ιορδάνη γέγονε».

γ) Με τη βάπτισή του εγκαθίσταται ο Χριστός ως βασιλεύς της κτίσεως. Το σκηνικό της βάπτισης, όπως μας το περιγράφουν οι ευαγγελιστές, είχε έντονες ομοιότητες προς την τελετή εγκατάστασης των βασιλέων των Εβραίων. Κατά την εγκατάστασή τους οι Εβραίοι βασιλείς εραντίζοντο με αγιασμένο νερό και εκρίοντο με ιερό έλαιο, ενώ διαβαζόταν ο δεύτερος ψαλμός του Δαβίδ που έλεγε: «Κύριος ειπε προς με: Υιός μου ει συ, εγώ σήμεραν γεγέννηκα σε...» Και τώρα ο Χριστός ραντίζεται με τα νερά του Ιορδάνη, που εθεωρείτο ιερός ποταμός. Αντί του χρίσματος με ειδικό λάδι υπερίπταται το Άγιο Πνεύμα, που υπενθυμίζει την προφητεία του Ησαΐα: «Πνεύμα Κυρίου επ'εμέ ου ένεκεν έχρισέ με...» Κι αντί να διαβάζεται ο ψαλμός που αναφερόταν στην υιοθεσία των βασιλέων από τον Θεό, ό ίδιος ο Θεός Πατήρ διακηρύττει ότι ο βαπτιζόμενος είναι ο Υιός του ο αγαπητός. Έτσι η βάπτιση του Χριστού στον Ιορδάνη παίρνει τον χαρακτήρα της επίσημης ανακήρυξης του, από τον Πατέρα, ως βασιλέως της Κτίσεως.

δ) Τέλος, με τη βάπτισή του, ο Χριστός προτυπώνει και το δικό μας σωτήριο βάπτισμα. Το βάπτισμα του Ιωάννου ήταν συμβολικό. Θύμιζε στους Εβραίους ότι όπως με το νερό καθαρίζονται οι σωματικοί ρύποι, χρειαζόταν και ψυχική κάθαρση. Θα έπρεπε να φροντίζουν να μην λερώνουν την ψυχή τους. Το δικό μας, Χριστιανικό, βάπτισμα, όμως, είναι ουσιαστικό. Καθαρίζει, με τη δύναμη της απολυτρωτικής θυσίας του Χριστού, από αμαρτίες. Ψάλλουμε σήμερα ότι: «Επίγειον το φαινόμενον και υπέρ τους ουρανούς το νοούμενον' διά λουτρού σωτηρία' δι' ύδατος το πνεύμα' διά καταδύσεως η προς Θεόν ημών άνοδος γίνεται».

Γιορτάζοντας πανηγυρικά σήμερα τα Άγια Θεοφάνεια, ας συνειδητοποιήσουμε την υποχρέωσή μας να κρατήσουμε τη στολή του βαπτισματός μας αμόλυντη κι ας αναγνωρίσουμε έμπρακτα και ισόβια τον Χριστό ως Κύριο και βασιλέα και της δικής μας ζωής.

†Ο Πάφου Γεώργιος

ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΩΤΑ

Απόστολος: Εφεσ. δ' 7 - 13

Ευαγγέλιον: Ματθ. δ' 12 - 17

11 Ιανουαρίου 2015

«Ο λαός ο καθήμενος εν σκότει είδε φως μέγα»

Τη βδομάδα που πέρασε, αγαπητοί μου αδελφοί, είχαμε την θεία ευλογία να εορτάσουμε τα άγια Θεοφάνεια. Και πριν ακόμη λίγες μέρες επέτρεψε η αγαθότητα του Κυρίου μας να ζήσουμε για να δούμε άλλον ένα χρόνο να προστίθεται στα χρόνια της ζωής μας. Είναι πραγματικές ευκαιρίες για να αναμετρήσουμε και να αξιολογήσουμε γεγονότα και πράξεις της ζωής μας και να θέσουμε βάσεις και προγραμματισμούς για το μέλλον.

Φυσικά ο καθορισμός των χρονικών ορίων είναι καθαρά ανθρώπινη επινόηση και ανταποκρίνεται στο περιορισμένο όραμα που μπορεί να έχει ένας άνθρωπος.

Όσο είναι ένα χρήσιμο εργαλείο για απολογισμούς των πράξεων και παραλείψεών μας. Είναι μια ευκαιρία για σοβαρές και προσεκτικές αποφάσεις και προγράμματα.

Κάποιοι από εμάς πιθανόν δεν γύρισαν ποτέ πίσω τα μάτια του μυαλού και της συνείδησής τους να δουν και να μελετήσουν ποια λάθη έκαναν, τι παρέλειψαν από αυτά που έπρεπε να κάνουν. Δεν είναι ευχάριστο σε κανένα από εμάς να βλέπουμε τα λάθη μας, και πολύ περισσότερο να μας τα καταλογίζουν άλλοι. Δυστυχώς όμως είναι θλιβερή πραγματικότητα τα λάθη μας. Πολλά ή λίγα, μεγάλα ή μικρά, τα λάθη που επηρεάζουν μόνο τον εαυτό μας, αλλά και λάθη που ενοχλούν και παραβλάπτουν τον πλησίον μας, είναι πολλά και δυστυχώς επαναλαμβανόμενα. Είναι πολύ ή λίγο το σκοτάδι των λαθών μέσα στα οποία ζούμε, για μην τα χαρακτηρίσουμε αμαρτίες. Είναι όμως σκοτάδι που δεν μας αφήνει να δούμε καθαρά. Είναι σκοτάδι που δεν μας επιτρέπει να βαδίζουμε ακίνδυνα σε κατοτράχαλους δρόμους. Μπορεί να μη θέλουμε να τα παραδεχτούμε και μάλιστα μπροστά στους άλλους. Όταν όμως βρεθούμε μόνοι μας και κυρίως την νύχτα, τότε προβάλλουν ζωντανές οι αναμνήσεις. Κι αν έχουμε αφήσει ελεύθερη και ευαίσθητη τη συνείδησή μας, νοιώθουμε έντονο τον έλεγχο. Τότε μπορεί να προβάλει η διαδικασία της μετάνοιας και κατόπιν η ανάγκη της απόφασης, της διόρθωσης και της αποκατάστασης.

Τότε είναι που ο λαός ο οποίος καθόταν και αδρανούσε, ζώντας στο θανατηφόρο σκοτάδι της αμαρτίας, είδε το μέγα φως. Ίσως αυτό το φως να είναι και μια λάμψη αφύπνισης της συνείδησής μας. Καθορίζει την μεγάλη αλλαγή. Είναι σημαντικές οι συνέπειες της αλλαγής. Φεύγει ο φόβος που προκαλεί το σκοτάδι. Είναι το φως που φανερώνει τα πάντα. Το σκοτάδι το διαδέχεται το φως του λυτρωτή, του ελευθερωτή. Το σκοτάδι παρομοιάζεται ακόμη και με τον θάνατο.

Και συνεχίζει ο προφητάναξ Ησαΐας: «και τοις καθημένοις εν χώρα και σκιά θανάτου φως ανέτειλεν αυτοίς». Γι αυτούς που έμεναν αδρανείς στη χώρα και τη σκιά του θανάτου, ανέτειλεν το φώς της αλήθειας του ευαγγελίου.

Αυτά βέβαια, αγαπητοί μου, αναφέρονται προφητικά στην ενανθρώπιση του Κυρίου μας και στο ανέσπερο φως της διδασκαλίας Του, που μόλις άρχιζε να φωτίζει. Αλλά δεν είναι καθόλου παράλογο να δούμε αυτά τα γεγονότα σαν καθημερινά δώρα για τον εαυτό μας, σαν διορθωτικές ευκαιρίες. Γι αυτό ανέφερα τα συνειδησιακά φαινόμενα που μπορούν να παρουσιαστούν και τα οποία είναι λογικό να μας προβληματίζουν. Η ευαγγελική αλήθεια είναι η λυδία λίθος με την οποία κρίνεται και δοκιμάζεται η ζωή μας, οι πράξεις μας, οι σκέψεις και τα λόγια μας. Οι μικρές λεπτομερειακές ενέργειες της καθημερινότητας της ζωής μας. Η αλήθεια λοιπόν είναι το φως που καταυγάζει κάθε σκοτεινή γωνία της συνειδήσής μας και προκαλεί την άμεσα αναγκαία ενεργητική προσπάθεια καθαρισμού.

Με τη βάφτιση του Κυρίου, αγαπητοί μου αδελφοί, φανερώθηκε η Αγία Τριάδα. Παρουσιάστηκε η θεία τριαδική ενότητα. Διακηρύχτηκε η αγάπη του Θεού για το πλάσμα Του. Δόθηκε η εντολή και μαζί και η υπόσχεση του Θεού στους ανθρώπους. Ακούσαμε και τη διδασκαλία Του. Ας αφήσουμε ανεμπόδιο το φως να διεισδύσει στα κατάβαθα της ψυχής. Να λειτουργήσει σαν όργανο καθαρισμού και αγιασμού. Ζούμε πια στην περίοδο της χάριτος και πρέπει να την εκμεταλλευτούμε για την σωτηρία μας.

Σημειώνει ο Απόστολος Παύλος στο σημερινό αποστολικό ανάγνωσμα προς τους Εφεσίους. «ενί εκάστω ημών εδόθη η χάρις κατά το μέτρον της δωρεάς του Χριστού». Σε κάθε ένα από εμάς έδωσε ο Χριστός ως δώρο την χάριν Του. Και δεν περιορίστηκε μόνο να μας προσφέρει απλόχερα τα δώρα Του, χωρίς εμείς να αντιπροσφέρουμε κάποιο αντάλλαγμα, αλλά και ο ίδιος ο Θεός, καταδέχτηκε να ζήσει μαζί μας. Και όχι μόνο να ζήσει, αλλά και να σταυρωθεί για μας, για να μας σώσει. Η λύτρωση λοιπόν του ανθρώπου από την αμαρτία είναι πλέον ένα αδιαμφισβήτητο γεγονός.

Σε μας παραμένει ένα απλό, πιθανόν όχι τόσο εύκολο, αλλά αναγκαίο καθήκον. Να αποδεχτούμε τη λυτρωτική δυνατότητα που ο Κύριος απλόχερα μας παρέχει, και να αγωνιστούμε ρυθμίζοντας τη καθημερινή ζωή μας σύμφωνα με το θέλημα του Θεού.

Ο στόχος, αγαπητοί μου αδελφοί, είναι να φτάσουμε σε σημείο, ώστε να έχουμε την μια και την ίδια αληθινή πίστη, την απόλυτο γνώση του Υιού του Θεού. Να αποκτήσουμε πνευματική ωριμότητα και τελειότητα για να δικαιούμεθα επάξια τις δωρεές του Χριστού. Κάπως έτσι τελειώνει το αποστολικό ανάγνωσμα. «Μέχρι καταντήσωμεν οι πάντες εις την ενότητα της πίστεως και της επιγνώσεως του υιού του Θεού.» Αμήν.

Δ.Γ.Σ.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΒ' ΛΟΥΚΑ

Απόστολος: Εβρ. ιγ' 7-16

Ευαγγέλιο: Λουκ. ιζ' 12-19

18 Ιανουαρίου 2015

«Ιησού επιστάτα, ελέησον ημάς» (Λουκ. ιζ' 12)

Στο σημερινό Ευαγγέλιο, αγαπητοί μου αδελφοί, πέραν από την αναφορά στο θαύμα της θεραπείας των δέκα λεπρών, υπάρχουν πολλά και σημαντικά μηνύματα. Πρώτον, η αγάπη του Θεού που εκφράστηκε με την ενανθρώπιση του Υιού του Θεού, του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, δεν περιορίζεται στους λίγους και εκλεκτούς, αλλά επεκτείνεται σε όλους, έστω και αν αυτοί είναι μολυσμένοι και αμαρτωλοί. Επίσης είναι πέρα και πάνω από όρια κοινωνικά, εθνική ή φυλετική καταγωγή ή ακόμη και θρησκευτική αντίληψη. Δεύτερον, στην προσπάθεια για σωτηρία του ανθρώπου ζητείται και η προσωπική συμβολή του ανθρώπου μέσα από την προσωπική του πίστη. Όμως, πως ανταποκρίνεται ο άνθρωπος σ' αυτή την προσφορά του Θεού και ιδιαίτερα πως αντιδρά στην προσφερόμενη χάρη του Θεού.

Το σημερινό θαύμα της θεραπείας των δέκα λεπρών δίνει απαντήσεις σε όλα τα πιο πάνω ερωτήματα. Είναι τόσο σημαντικά τα μηνύματα, αλλά και οι απαντήσεις που η Εκκλησία όρισε να διαβάζεται το σημερινό ευαγγέλιο αμέσως μετά την Κυριακή μετά τα Φώτα όπου γίνεται αναφορά στο πρώτο δημόσιο κήρυγμα του Ιησού και την πρόσκληση σε μετάνοια για να γίνει κατορθωτή η συμμετοχή στη βασιλεία του Θεού. Η αγάπη του Θεού, λοιπόν, εκφράζεται σε όλους τους ανθρώπους, χωρίς διακρίσεις κοινωνικές, εθνικές, φυλετικές, θρησκευτικές, φύλου και ηλικίας. Όλοι είναι ευπρόσδεκτοι και ιδιαίτερα αυτοί που θεωρούνται από τους άλλους «μολυσμένοι» και «αμαρτωλοί». Όχι μόνο απευθύνεται σ' αυτή την κατηγορία των ανθρώπων ο Ιησούς, αλλά και εξηγεί ότι «δεν ήρθε στον κόσμο να καλέσει σε μετάνοια τους δίκαιους, αλλά τους αμαρτωλούς». Καμιά φορά όμως οι «περιθωριοποιημένοι» αποδεικνύονται καλύτεροι από τους λεγόμενους «ευσεβείς» και «σοβαρούς». Πολύτιμη και ανεκτίμητη η προσπάθεια της αγάπης του θεού προς τους ανθρώπους. Όμως ποια η ανταπόκριση του ανθρώπου; Και αν ακόμα είναι θετική, αισθάνεται την ανάγκη να ευχαριστήσει το Θεό για την ενέργεια που του προσφέρθηκε; Δυστυχώς, όπως ακούσαμε στο σημερινό ευαγγέλιο και που επιβεβαιώνει και η καθημερινή μας ζωή, επίμονα ζητούμε, αλλά εύκολα ξεχνούμε να πούμε ένα ευχαριστώ, γεγονός που επιβεβαίωσε σήμερα και ο Ιησούς «δε θεραπεύτηκαν και οι δέκα; Οι άλλοι εννιά που είναι; Κανένας τους δε βρέθηκε να γυρίσει να δοξάσει το θεό παρά μόνο αυτός ο αλλοεθνής». Ο άνθρωπος, λοιπόν, πρέπει να γίνει αποδέκτης της δωρεάς του Θεού που του προσφέρεται και να το επιβεβαιώσει μέσα από την πίστη του και την υπακοή στο λόγο του Θεού. Αυτό έπρεπε να κάνουν οι δέκα λεπροί όταν κλήθηκε από τον Ιησού να πάνε να τους εξετάσουν οι ιερείς.

Ένα άλλο σημαντικό μήνυμα του σημερινού ευαγγελίου είναι ότι η ασθένεια, η οποία ασθένεια, δεν κάνει διακρίσεις, εθνικές, φυλετικές ή θρησκευτικές. Η ασθένεια είναι κοινή για όλους τους ανθρώπους. Όμως ένα θετικό αποτέλεσμα της ασθένειας είναι ότι καταργεί τους όποιους διαχωρισμούς των ανθρώπων και τους ενώνει μεταξύ τους, όπως έγινε σήμερα και με τους δέκα

λεπρούς, Ιουδαίους και Σαμαρείτη. Οι άσπονδοι εχθροί όχι μόνο συμφιλιώνονται, αλλά και συμβιώνουν αρμονικά μεταξύ τους. Και αυτό είναι περισσότερο από ποτέ αναγκαίο και στη δική μας εποχή που σπαράσσεται από τις καθημερινές συγκρούσεις.

Αν με τη δύναμη της πίστης μπορούμε σαν άνθρωποι να πλησιάσουμε το Θεό και να θεραπευτούμε, με τη δύναμη της αγάπης θα μπορούμε να συνδεθούμε όχι μόνο με το θεό, αλλά και το συνάνθρωπο. Γιατί η αγάπη είναι κατάθεση ψυχής και γλυκοχάραμα ελπίδας. Μιας ελπίδας τόσο αναγκαίας για όλους, ιδιαίτερα στην εποχή μας. Όταν εκδηλωθεί η αγάπη στην κατάλληλη στιγμή τότε συγκρατεί τον άνθρωπο σε ενδεχόμενη καταστροφική πορεία, αλλά και τον προφυλάσσει από την απελπισία. Όπου υπάρχει η αγάπη εκεί υπάρχει και ο Θεός. Το ότι δε η αγάπη είναι σπάνιο φαινόμενο στην εποχή μας δε σημαίνει ότι έπαψε να υπάρχει ο Θεός. Απλά, εμείς με την όλη στάση μας, με τον τρόπο της καθημερινής ζωής και συμπεριφοράς μας κρατούμε το Θεό μακριά από τη ζωή μας. Σαν άλλοι Ρωμαίοι περιοριστήκαμε στον «άρτον» και τα «θεάματα» και ξεχάσαμε το λόγο του Ιησού ότι «Ουκ επ' άρτω μόνω ζήσεται άνθρωπος» (Ματθ. δ'4). Παράλληλα για να νιώσει ο άνθρωπος ευτυχισμένος θα πρέπει να βγει από την μόνωση της φαινομενικής «ευσέβειας» καθώς του εγωισμού και της αμαρτίας. Η έξοδος από την απομόνωση στην οποία εγκλωβίστηκε ή τον εγκλώβισαν, όπως έγινε σήμερα και με τους λεπρούς του σημερινού ευαγγελίου είναι κατορθωτή, αρκεί ο άνθρωπος να ζητήσει το έλεος και την ευσπλαχνία του Θεού, όπως έκαναν και οι λεπροί. Τότε ακριβώς θα διαπιστώσει ο καθένας ότι ο Θεός δεν αποστρέφεται τον αμαρτωλό άνθρωπο, αλλά αποστρέφεται την αμαρτία. Ο Θεός ελευθερώνει τον άνθρωπο και τον επανεντάσσει στο χώρο της κοινωνίας και της οικογένειας, που είναι και ο φυσικός χώρος παραμονής του, γιατί εκεί συναντά τη στοργή και την αγάπη. Για τούτο σήμερα ο Ιησούς κάλεσε τους λεπρούς να γυρίσουν στα χωριά τους.

Ο Ιησούς πέραν από την θεραπεία απελευθέρωσε τους λεπρούς από τον εγκλωβισμό. Όμως παρά τη θεραπεία, παρά το ότι είναι τώρα υγιείς, δυστυχώς δέχονται ένα στιγματισμό κοινωνικό με τον πόνο να είναι ακόμα πιο βαρύς και αβάστακτος. Δυστυχώς το φαινόμενο αυτό παρατηρείται ακόμα και στην εποχή μας και σε περιπτώσεις που οι ασθένειες δεν είναι μεταδοτικές. Απομονώνουμε τους ανθρώπους και όχι την ασθένεια, γιατί πρώτοι εμείς απομονωθήκαμε από το Θεό. Μπορεί να μη συμβάλλουμε άμεσα στο θάνατο του συνανθρώπου μας, έμμεσα όμως με την αδιαφορία μας του δίνουμε τη χαριστική βολή. Κάποτε οι Χριστιανοί πέθαιναν στο βωμό της πίστεως και της αγάπης. Σήμερα και οι Χριστιανοί θανατώνουν το συνάνθρωπο στο βωμό του συμφέροντος ή της αδιαφορίας.

Αδελφοί μου, ο άνθρωπος κατόρθωσε στην εποχή μας να θέσει υπό έλεγχο την ασθένεια της λέπρας. Δεν μπόρεσε όμως να ελέγξει την αμαρτία. Οδηγήθηκε σε αυτοαπομόνωση, ζώντας χωρίς σκοπό, χωρίς Θεό και χωρίς αγάπη, με αποτέλεσμα να αυξηθούν ο πόνος και τα δάκρυα. Και σήμερα ο Θεός, μας ανταμείβει με την αγάπη του. Όμως που είναι το δικό μας «ευχαριστώ» για τις φανερές και αφανείς ευεργεσίες του; Ίσως το πιο μεγάλο και ειλικρινές «ευχαριστώ» να είναι τη στιγμή που θα στρέψουμε το βλέμμα μας και θ' απλώσουμε το χέρι μας στον πονεμένο συνάνθρωπο. Αν αγαπούμε πραγματικά το Θεό ας πούμε αυτό το ευχαριστώ. Αμήν.

Θεόδωρος Αντωνιάδης

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΕ' ΛΟΥΚΑ

Απόστολος: Εβρ. ζ' 26-28, η' 1-2

Ευαγγέλιο: Λουκ. ιθ' 1-10

25 Ιανουαρίου 2015

«Ζακχαίε, σπεύσας κατάβηθι»

Από τις πλέον γνωστές και διδακτικές διηγήσεις της Αγίας Γραφής είναι η ιστορία της μεταστροφής και σωτηρίας του Ζακχαίου. Επρόκειτο για πρόσωπο αντιπαθές μεταξύ των συμπολιτών του, καθότι ήταν τελώνης, είχε θέσει δηλαδή τον εαυτό του στην υπηρεσία των Ρωμαίων κατακτητών για την είσπραξη των φόρων. Από τη δραστηριότητα του αυτή είχε αποκομίσει τεράστια οικονομικά οφέλη εις βάρος πολλών συμπατριωτών του, τους οποίους είχε αδικήσει. Φαίνεται, όμως, ότι η διαφθορά δεν τον είχε καταβάλει ολοκληρωτικά. Υπήρχαν μέσα του δυνάμεις αυτοελέγχου και αυτομεμψίας. Γι' αυτό, όταν ο Ιησούς εισήλθε στην Ιερικώ, έκανε τα πάντα για να Τον αντικρίσει, να Τον συναντήσει, αδιαφορώντας για τα απαξιωτικά και μειωτικά σχόλια των ανθρώπων. Στο πρόσωπο του Χριστού είδε την ελπίδα της εξιλέωσης και της εξιλέωσης και της έμπρακτης μετάνοιας. Ο Κύριος, διαβλέποντας τη διάθεση της ψυχής του, τον καλεί κοντά Του, του ανακοινώνει ότι θα τον επισκεφτεί στο σπίτι του και διαλαλεί την ανάσταση που συντελέστηκε στην ψυχή του τελώνη όταν εκείνος εξομολογήθηκε το αμαρτωλό παρελθόν του και υποσχέθηκε την αποκατάσταση όσων είχε βλάψει και αδικήσει.

Όσοι είδαν τη σκηνή σκανδαλίστηκαν. Πως είναι δυνατό ο Χριστός να συναναστρέφεται τους αμαρτωλούς; Στο ερώτημα αυτό απάντηση έδωσε πολλές φορές ο ίδιος ο Κύριος: «Δεν ήλθα για να καλέσω τους δικαίους, αλλά τους αμαρτωλούς σε μετάνοια». «Δεν έχουν ανάγκη ιατρού οι υγιείς, αλλά οι ασθενείς». Και ο Απόστολος Παύλος διακηρύσσει την ίδια αλήθεια: «Ο Χριστός ήλθε στον κόσμο για να σώσει τους αμαρτωλούς, μεταξύ των οποίων πρώτος είμαι εγώ».

Η αντιμετώπιση του Ζακχαίου από τον Κύριό μας δίδει την αφορμή να σταθούμε σε τρία κομβικά σημεία της ιστορίας. Το πρώτο σχετίζεται με τη στάση του Ιησού έναντι της αμαρτίας, ως πνευματικής ασθένειας, η οποία, πάση θυσία, πρέπει να παταχθεί. Την ίδια στιγμή, ο αμαρτωλός αντιμετωπίζεται ως ο μεγάλος ασθενής, προς τον οποίο οφείλεται αγάπη και ηθική ενίσχυση προκειμένου να ξεπεράσει την ψυχική του ασθένεια. Μια άλλα λόγια, ο Χριστός και η Εκκλησία μας διδάσκουν το μίσος κατά της αμαρτίας αλλά και την αγάπη προς τον αμαρτωλό. Στην ίδια λογική ο όσιος Ισαάκ ο Σύρος συμβουλεύει τον καθένα που είναι έτοιμος να επιτεθεί στον αμαρτωλό, ξεχωρίζοντας τον εαυτό του για τη δήθεν αρετή του: «Μη μισήσεις τον αμαρτωλό, γιατί όλοι είμαστε υπεύθυνοι. Να μισείς τις αμαρτίες του και να προσεύχεσαι γι' αυτόν, για να μοιάσεις στο Χριστό, ο

οποίος δεν αγανακτούσε κατά των αμαρτωλών, αλλά προσευχόταν γι' αυτούς».

Το δεύτερο σημείο που θα επισημάνουμε είναι η περίπτωση εκείνη κατά την οποία η αμαρτία γίνεται αφορμή μετάνοιας και σωτηρίας. Ο Ζακχαίος είχε φτάσει σε τέτοια μέτρα εκτροπής από το θέλημα του Θεού, ώστε αηδίασε από την αμαρτωλή ζωή του και αναζήτησε μόνος το δρόμο της μετάνοιας. Την περίπτωση αυτή εξηγεί θαυμάσια ο γέροντας Αιμιλιανός Σιμωνοπετρίτης, ο οποίος διηγείται το εξής περιστατικό: «Είπε κάποτε ο πνευματικός στον άνθρωπο που πήγε να εξομολογηθεί: Λέγε, παιδί μου, τι έχεις; Αυτός ήταν σοβαρός, ευσεβέστατος, εξομολογείτο πολύ συχνά και τότε δεν είχε τίποτα να εξομολογηθεί. Πάτερ, του λέγει, δεν έχω τίποτα να σας πω. Τι έπρεπε να κάνει ο πνευματικός; Να χαρεί; Ξέρετε τι του είπε; Πήγαινε, σε παρακαλώ, να αμαρτήσεις και έπειτα έλα να μου εξομολογηθείς την αμαρτία σου. Καταλάβετε τι νόημα έχει η απάντηση του Γέροντα; Δηλαδή πολύ περισσότερο μας οδηγεί η αμαρτία στον Παράδεισο – επειδή μας ωθεί στη μετάνοια – παρά η καλοσύνη μας και η δικαιοσύνη μας. Διότι οι αρετές μας κάνουν να μη νιώθουμε ότι είμαστε αμαρτωλοί, ενώ και εμείς είμαστε αμαρτωλοί, όπως όλοι οι άλλοι».

Το τρίτο σημείο στο οποίο θα σταθούμε είναι η έμπρακτη μετάνοια του Ζακχαίου και η απόφαση για ριζική ανατροπή του τρόπου της ζωής του. Η Εκκλησία μας διδάσκει ότι «η μετάνοια δεν μπορεί να εξαντλείται σε μια εντελώς τυπική εξομολόγηση, με το ξεμπέρδεμα των θρησκευτικών μας καθηκόντων και την κατάθεση του βάρους μας για να ξαλαφρώσουμε ψυχικά. Η μετάνοια είναι η ριζική αλλαγή όλης της ζωής, αναποδογύρισμα, επανατοποθέτηση, επαναπροσανατολισμός, άρνηση και μίσος του κακού, πλήρης αλλαγή νοοτροπίας, αγάπη ολοκάρδια του αγαθού και πιστή και υπομονετική ακολούθησή του».

Το παράδειγμα του Ζακχαίου μπορεί να λειτουργήσει υποδειγματικά για όλους μας. Ο Χριστός περιμένει τη δική μας κίνηση, έτοιμος να επιβραβεύσει την επιστροφή μας.

Γιώργος Σαββίδης

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΣΤ' ΛΟΥΚΑ (ΤΕΛΩΝΟΥ ΚΑΙ ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ)

Απόστολος: Ρωμ. η' 28-39

Ευαγγέλιο: Λουκ. ιη' 10-14

1 Φεβρουαρίου 2015

«Ο Θεός ιλάσθητί μοι τω αμαρτωλώ» (Λουκ. ιη' 13)

Παρά το ότι ο πνευματικός αγώνας, μέσα από τον οποίο εκφράζεται το ήθος και η ευσέβεια του ανθρώπου, είναι αγώνας καθημερινής ζωής και για όλη τη διάρκεια της ζωής του ανθρώπου, εντούτοις, αγαπητοί αδελφοί, η Εκκλησία έχει ορίσει και κάποιες περιόδους όπου ο αγώνας αυτός γίνεται πιο έντονος. Ανάμεσα σ' αυτές είναι και η περίοδος του Τριωδίου που αρχίζει σήμερα, με την Κυριακή του Τελώνου και του Φαρισαίου, και έχει σαν αποκορύφωμα τη Σταύρωση και την Ανάσταση του Κυρίου. Σκοπός αυτής της περιόδου είναι ο σωστός τρόπος έκφρασης της ευσέβειας με παράλληλη αποφυγή της υποκρισίας για να μπορέσουμε επάξια να γίνουμε συμμετοχοί των παθών του Κυρίου και κατ' επέκταση να μπορούμε να απολαύσουμε και τους καρπούς της Αναστάσεως Του.

Επειδή δε η ευσέβεια, μέσα από την οποία εκφράζεται η αρετή, δεν είναι απλή θεωρητική γνώση αλλά ούτε και κατάσταση αρρωστημένη για τούτο ο Κύριος, μέσα από την παραβολή του Τελώνου και του Φαρισαίου, μας αποκαλύπτει τις σωστές βάσεις της ευσέβειας και μας προσφέρει τα μέσα για την επίτευξη αυτού του στόχου. Θεμέλιο της ευσέβειας είναι η ταπεινοφροσύνη ενώ σαν μέσα υποβοηθητικά, η προσευχή, η νηστεία και η ελεημοσύνη.

Η ταπεινοφροσύνη προσφέρει στον άνθρωπο τη δυνατότητα της αυτογνωσίας, της γνώσης δηλαδή της πραγματικής κατάστασης του εαυτού του. Και αυτή η αυτογνωσία πηγάζει από τη σύγκριση με το θεό και όχι με οποιονδήποτε άλλο και μάλιστα ατελή άνθρωπο. Μια αυτογνωσία που αναγνωρίζει και ομολογεί, παρά τις όποιες αρετές ότι «χάριτι Θεού ειμί ο ειμί». Δηλαδή με τη χάρη, όμως του Θεού, έγινα αυτό που έγινα και αυτή η Χάρη προς εμένα δεν υπήρξε άκαρπη. Παράλληλα αναγνωρίζει και ομολογεί «ότι Χριστός Ιησούς ήλθεν εις τον κόσμον αμαρτωλούς σώσαι, ων πρώτος ειμί εγώ». (Α' Τιμ. α' 15).

Αν ένας Απόστολος, όπως ο Παύλος, που έφτασε μέχρι και «τρίτου ουρανού» έχει αυτή τη συναίσθηση της αμαρτωλότητας, τότε τι μπορεί να πει οποιοσδήποτε άλλος άνθρωπος. Αυτή δε η συναίσθηση αξιοποιήθηκε στη συνέχεια θετικά μέσα από τα έργα της αρετής και όχι μέσα από τα έργα της επίδειξης και άρα της υποκρισίας. Και σωστή αξιοποίηση αυτής της συναίσθησης οδηγεί τον άνθρωπο σε φρόνημα ταπεινό με κατάληξη τη μετάνοια και την επιστροφή, όπως έγινε σήμερα με τον Τελώνη.

«Ο Θεός ιλάσθητί μοι τω αμαρτωλώ» Θεέ μου σπλαχνίσου με τον αμαρτωλό, έλεγε και ξανάλεγε ο Τελώνης. Μέσα από τα λόγια του και πρόσθετα μέσα από τη στάση του σώματος και της κινήσεως των χεριών του, δεν εξέφραζε μόνο τη μεγάλη ταπεινοφροσύνη του, αλλά εξέφραζε παράλληλα και το σεβασμό στο χώρο που βρισκόταν, καθώς και στο πρόσωπο στο οποίο απευθυνόταν. Σε αντίθεση με τον Φαρισαίο, που στάθηκε επιδεικτικά στο μέσο του ναού, ο Τελώνης «στεκόταν πολύ πίσω και δεν τολμούσε ούτε τα μάτια να σηκώσει στον ουρανό. Αλλά κτυπούσε το στήθος του και έλεγε: Θεέ μου, σπλαχνίσου με τον αμαρτωλό».

Η βαθιά συναίσθηση της αμαρτωλότητας του δεν του επέτρεψε να κάνει συγκρίσεις με άλλους ανθρώπους για να βρει οποιασδήποτε δικαιολογητικά.

Αντίθετα με τον Τελώνη, ο Φαρισαίος προχωρεί και στέκεται επιδεικτικά στο μέσο του ναού και μετέτρεψε την προσευχή από συνομιλία με το Θεό σε καταγραφή των αρετών του καθώς και των ελαττωμάτων του τελώνου. Αυτή η αντίληψη του δημιουργούσε τη ψευδαισθηση του τέλειου και ενάρετου ανθρώπου και κατ' επέκταση και το εξωφρενικό, ότι λόγω της τελειότητας του, ο Θεός ήταν οφειλέτης σ' αυτόν και όχι αυτός οφειλέτης προς τον Θεό. Παράλληλα αυτή η έπαρση, αυτή η εγωιστική αντίληψη τον οδήγησε στην πλήρη περιφρόνηση των άλλων, γιατί τους θεωρούσε αμαρτωλούς και ιδιαίτερα τον Τελώνη.

Η πιο πάνω στάση και ιδιαίτερα το περιεχόμενο προσευχής του Φαρισαίου δεν βρήκαν την ανταπόκριση που περίμενε. Γιατί ο Ιησούς θα τονίσει στο τέλος της παραβολής: «Σας βεβαιώνω πως αυτός (ο Τελώνης) έφυγε στο σπίτι του αθωωμένος και συμφιλιωμένος με το Θεό, ενώ ο άλλος (ο Φαρισαίος) όχι, γιατί όποιος υψώνει τον εαυτό του θα ταπεινωθεί, και όποιος τον ταπεινώνει θα υψωθεί».

Η ευσέβεια, λοιπόν, δεν εκφράζεται εγωιστικά, ούτε και ποσοτικά, αλλά ποιοτικά. Η αξιολόγηση της ηθικής ανωτερότητας ή μη των άλλων ανθρώπων δεν είναι έργο δικό μας, αλλά είναι έργο του Θεού. Δικό μας έργο είναι να αντιμετωπίσουμε κριτικά τις δικές μας ατέλειες και αδυναμίες με στόχο να τις διορθώσουμε για να μπορέσουμε να φτάσουμε στην τελειότητα. Αλλά και όποιος θεωρήσει ότι η τελειότητα είναι ένα άπιαστο όνειρο, είναι μια ουτοπία, τότε και αυτός θα αποτύχει γιατί ο Ιησούς μας προτρέπει να μπούμε από τη στενή πύλη. Γιατί είναι «στενή πύλη» και γεμάτη δυσκολίες η οδός που οδηγεί στη ζωή και λίγοι είναι εκείνοι που τη βρίσκουν» (Ματθ. ζ' 13-14). Άρα η τελειότητα είναι κατορθωτή, αρκεί να προσπαθήσει ο καθένας για να μπορεί να συγκαταλεγεί ανάμεσα στους λίγους που την επιτυγχάνουν.

Η τελειότητα, λοιπόν είναι κατορθωτή. Είναι μια συνεχής ανάβαση του ανθρώπου για να συναντήσει το Θεό όπως έγινε σήμερα με τον τελώνη και το Φαρισαίο οι οποίοι «ανέβηκαν εις το ιερόν προσεύξασθε». Σ' όποια κατηγορία και αν βρίσκεται ο άνθρωπος, έχει ανάγκη να μιλήσει με το Θεό και να εκφράσει τα συναισθήματα του μέσα από την προσευχή. Δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι η προσευχή είναι συνομιλία με το Θεό και όχι με τον εαυτό μας. Κατ' επέκταση και η σωτηρία και η δικαίωση δεν κερδίζονται με αυτοεπαίνους και ψεύτικους τίτλους ούτε και οι αρετές της νηστείας και της ελεημοσύνης προσφέρονται για διαφήμιση. Ο Τελώνης δικαιώθηκε γιατί συνειδητά αναφώνησε «ο Θεός ιλάσθητι μοι τω αμαρτωλώ».

Αδελφοί μου, μόνον αυτό το «ιλάσθητι μοι τω αμαρτωλώ», επιτυγχάνει τη συμφιλίωση μας με το Θεό. Μια συμφιλίωση, μια καταλλαγή που προσφέρθηκε δια του Ιησού Χριστού. Μια καταλλαγή που προσφέρεται διαχρονικά και θα «μπορεί να σώξει για πάντα όσους μέσω αυτού πλησιάσουν το Θεό» (Εβρ. Ζ' 25).

Αυτή την καταλλαγή, αυτή τη συμφιλίωση με το Θεό ας επιδιώξουμε κι εμείς μέσα από τη δύναμη της προσευχής και ιδιαίτερα της ταπείνωσης και της μετάνοιας. Αμήν.

Θεόδωρος Αντωνιάδης

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΖ' ΛΟΥΚΑ (ΑΣΩΤΟΥ)

Ευαγγέλιο: Α' Κορ. ΣΤ' 12-20

Απόστολος: Λουκ. ΙΕ' 11-32

8 Φεβρουαρίου 2015

«Και έπεμψεν αυτόν εις τους αγρούς αυτού βόσκειν χοίρους»

Ανεξαρτησία ζητά ο νεώτερος υιός της σημερινής παραβολής, αγαπητοί μου αδελφοί. Δεν ανέχεται την πατρική κηδεμονία και δεν μπορεί να ζει κάτω από την πατρική στέγη. Η πατρική κηδεμονία, η στοργική επίβλεψη και αγάπη, του φαίνονται ότι είναι δεσμά, περιορισμός της ελευθερίας και στέρηση της χαράς. Θέλει να είναι αδέσμευτος και να κανονίζει τα της ζωής του, όπως εκείνος νομίζει, καλύτερα. Πιστεύει ότι μακριά από το σπίτι του, θα βρει την ευτυχία, που ζητούσε και ποθούσε η ψυχή του. Γι' αυτό και παρουσιάζεται μια μέρα στον πατέρα του αποφασισμένος για όλα. «Πατέρα», του λέει, «δός μου το μερίδιο της περιουσίας που μου ανήκει». Ο πατέρας δεν αρνείται το αίτημά του. Κάννει δίκαιη διανομή της περιουσίας του και δίνει στον νεώτερό του υιό ότι του ανήκει. Αφού συγκεντρώνει όλη την περιουσία του, πολύ γρήγορα, αναχωρεί σε χώρα μακρινή. Ξεκινά την νέα του ζωή με όνειρα και με ελπίδες. Και τα πάντα φαίνονται να του χαμογελούν. Κι αρχίζει στην μακρινή γη να γλεντά, να διασκεδάζει και να απολαμβάνει, ότι του απαγόρευε πριν, ο συνεισός πατέρας του. Κι έτσι διασκορπίζει την περιουσία του ζώντας στην ασωτία. Καταντά, δούλος, χοιροβοσκός, αξιοθρήνητος, χωρίς στο τέλος να έχει ούτε και αυτή την απαραίτητη τροφή. Η περίπτωση αυτή του ασώτου υιού, παρουσιάζει κατά τρόπο ανάγλυφο τις θλιβερές συνέπειες της αποστασίας από τον Κύριο, μερικές από τις οποίες αξίζει να δούμε στη συνέχεια.

Μια συνέπεια της αποστασίας από τον Θεό είναι η φρικτή δουλεία. Ενώ νομίζει ο αμαρτωλός ότι αποδεσμεύεται από τις απαγορεύσεις των Θείων Εντολών, στην πραγματικότητα αλυσοδένεται με βαρύτατα δεσμά. Το λέει αυτό παραστατικότερα η Αγία Γραφή. «Τον ασεβή», μας λέει, «τον παγιδεύουν οι ανομίες του και τον σφιγγουν τα δεσμά της αμαρτίας του» (Παροιμ. Ε' 22). Τον δένουν, δηλαδή, και τον σφιγγουν σαν με άλλα συρματόσχοινα αυτόν που παραδίνεται οικειοθελώς στην αμαρτία. Κι ο Κύριος, προσθέτει: «Σας βεβαιώνω ότι όποιος αμαρτάνει είναι δούλος της αμαρτίας» (Ιωάνν. Η' 34). Και πράγματι, η καθημερινή πραγματικότητα έρχεται να επιβεβαιώσει όλα αυτά. Κλασικό παράδειγμα οι ναρκομανείς και αλκοολικοί, που υποφέρουν όταν δεν μπορούν να ικανοποιήσουν τα πάθη τους. Ακολουθούν οι καρτοπαιχτες και όλοι όσοι ζούν άσωτη ζωή. Σαν αποτέλεσμα, διαλύουν τα σπιτικά τους και οι ίδιοι τρέχουν στους δρόμους της αμαρτίας υποδουλωμένοι στα πάθη τους.

Σαν επακόλουθο όλων αυτών, ακολουθεί η πείνα. Όχι όπως αυτή που αισθανόταν ο άσωτος υιός, όταν ήθελε να χορτάσει με τα ξυλοκέρατα, που έτρωγαν οι χοίροι. Βέβαια, κάποτε υπάρχει και αυτή η πείνα στα σπιτία των ασώτων, εδώ όμως, πρόκειται για την πείνα κυρίως της ψυχής. Με την πείνα αυτή ο άνθρωπος μένει ανικανοποίητος. Αισθάνεται άδειος εσωτερικά. Νιώθει μέσα του ένα κενό, βαθύ και απροσμέτρητο, γιατί του λείπει ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός. Αυτός που γεμίζει και χορταίνει την ψυχή και της χαρίζει το αίσθημα της πλήρωσης και απόλυτης ικανοποίησης. Μακριά, λοιπόν, από τον Χριστό δεν είναι ποτέ δυνατό να

αισθανόμαστε ικανοποιημένοι. Μένουμε ψυχικά πεινασμένοι, έστω κι αν ζούμε σε πολυτελέστατες επαύλεις και απολαμβάνουμε όλων των ειδών τις απολαύσεις και διασκεδάσεις. Αποδεικνύεται αληθινός καθημερινά, ο λόγος εκείνος που ο θεοσεβής Τωβίας είπε στον υιό του Τωβίτ, για να τον προφυλάξει από τη ζωή της αμαρτίας. «Να προσέχεις τον εαυτό σου, παιδί μου, γιατί η απραξία είναι μητέρα της πείνας». (Τωβίτ Δ' 12-13). Η πείνα, δηλαδή και η αθλιότητα είναι γεννήματα της ακρειότητας και της ασέβειας. Και η αλήθεια αυτή βρίσκει πλήρως την εφαρμογή της στους καιρούς μας, που είναι καιροί αποστασίας από τον Κύριο.

Η αποστασία, όμως, αυτή, γεννά μέσα μας και μια ταραχή που είναι ανυπόφορη. Από τη στιγμή που, διακόπτουμε την επικοινωνία μας με το Θεό, που είναι Αιώνιος Πατέρας και Άρχοντας της ειρήνης (Ησ. Θ' 5), είναι φυσικό να αισθανόμαστε ταραγμένοι και συγχυσμένοι. Και πόσο δραματική είναι αυτή η κατάσταση, το αντιλαμβανόμαστε όλοι μας, όταν ακούμε τον Δαβίδ να ψάλλει συντετριμμένος το «Ελέησέ με Κύριε, γιατί είμαι αδύναμος» και «θεράπευσέ με Κύριε, γιατί τα κόκκαλά μου τρέμουν και πολύ συνταράζεται η ψυχή μου» (Ψαλμ. ΣΤ' 3). Το αίσθημα της ενοχής, οι τύψεις της συνείδησης, οι διάφοροι φόβοι και οι αγωνίες μας κάμνουν κυριολεκτικά αβίωτη τη ζωή. Κατατρώγουν την ύπαρξη μας και μας κάμνουν να μη αισθανόμαστε ασφαλείς, έστω κι αν είμαστε ασφαλισμένοι, στα μεγαλύτερα ασφαλιστικά ταμεία.

Η εποχή που ζούμε δοκίμασε και δοκιμάζει, δυστυχώς, ακόμα τους πικρούς καρπούς της ανταρσίας κατά του Θεού. Πάθαμε τόσα και παθαίνουμε και δεν βάζουμε μυαλά. Η όλη βιωτή μας δίνει πειστικότητα μαρτυρία για τα πιο πάνω. Ουδέποτε άλλοτε οι άνθρωποι ήταν τόσο ανειρήνευτοι, τόσο ανασφαλείς και τόσο ταραγμένοι για τη ζωή τους, όσο στις μέρες μας. Ισχύει εδώ ο λόγος εκείνος που λέει, ότι «αυτός που σπέρνει ανέμους, θερίζει θύελλες». Από τη στιγμή που νομίσαμε ότι θα βρούμε την ηρεμία και τη γαλήνη της ψυχής μας όχι στην υπακοή στις εντολές του Θεού, αλλά στα πλούτη, στην τεχνική ανάπτυξη και στα πολιτικοοικονομικά συστήματα, που καλύπτουν μόνο τη σωματική μας ζωή, είναι επόμενο να ταρασσεται και να μένει ανειρήνευτος η ψυχή, που αναπαύεται μόνο κοντά στον Θεό. Γι' αυτό αν δεν θέλουμε να γευτούμε τις πικρές συνέπειες της αποστασίας από τον Θεό, θα πρέπει να φροντίσουμε να μένουμε κοντά στον Επουράνιο Πατέρα μας. Μόνο κοντά σ' Αυτόν, ζει και απολαμβάνει αληθινά ο άνθρωπος τη ζωή του εδώ στη γη, αλλά και προγεύεται της ευτυχίας που τον περιμένει στον ουρανό.

Αδελφοί μου! Το να επιστρέψει ένας άσωτος στον πατέρα του δεν πρέπει να θεωρείται υπόθεση ντροπής, γιατί το να αμαρτηθεί κάποιος είναι ανθρώπινο και το να μετανοήσει είναι Θείο. Το ένα είναι κύλισμα στην αθλιότητα. Το άλλο ύψωση προς την μακαριότητα. Γι' αυτό, κι εμείς, αν δεν θέλουμε να γευτούμε ποτέ τις πικρές συνέπειες της αποστασίας από τον Θεό, θα πρέπει να φροντίζουμε ώστε να μένουμε κοντά στον Ουράνιο Πατέρα μας. Που μας περιμένει, για να μας χαρίσει την αληθινή ευτυχία, την οποία πουθενά, αλλού, δεν πρόκειται να βρούμε. Εκτός από τις αγκάλες Του.

Ηγούμενος Χρυσορροιάτισης Διονύσιος

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΑΠΟΚΡΕΩ

Απόστολος: Α΄ Κορ. η΄ 8 – θ΄ 2

Ευαγγέλιον: Ματθ. κε΄ 31 – 46

Κυριακή 15 Φεβρουαρίου 2015

Κυριακή της κρίσεως συνηθίζεται να ονομάζεται η σημερινή ημέρα εξ αιτίας της ευαγγελικής περικοπής, που διαβάζεται, αγαπητοί μου αδελφοί, και αναφέρεται στην Δευτέρα παρουσία του Κυρίου μας.

Τα Χριστούγεννα εορτάσαμε την ανάμνηση της ταπεινής ενανθρώπισης του Ιησού Χριστού, που ήρθε για τη σωτηρία μας. Έζησε ο Υιός του Θεού μαζί μας σαν τέλειος άνθρωπος, μας δίδαξε και μας παρότρυνε να ακολουθούμε τις εντολές Του. Καθόρισε για μας τον τελικό στόχο. Και η σημερινή περικοπή παρουσιάζει μια γενική περιγραφή της ημέρας εκείνης που θα βρεθούμε αντιμέτωποι των πράξεών μας. Μας είχε καθορίσει πως θα μπορούσαμε να γίνουμε μόνιμοι κάτοικοι της ουράνιας βασιλείας Του. Μας καθοδήγησε πως να ζήσουμε ειρηνικά το χρόνο της πρόσκαιρης επίγειας μας ύπαρξης. Η διδασκαλία Του πρόσφερε λύσεις στα καθημερινά μας προβλήματα. Έδωσε το περίγραμμα της συμπεριφοράς μας προς τον εαυτόν μας, τον πλησίον μας και προς τον Θεό. Με βάση αυτά θα επακολουθήσει και η δίκαια κρίση Του. Χάρισε ωστόσο απλόχερα τα πλούσια δώρα Του. Μας κάλυψε με την αγάπη Του και τη θεία χάρη Του, όλους χωρίς εξαίρεση.

Ζήτησε όμως από εμάς να ακολουθούμε τον δρόμο των εντολών Του που μας έδωσε για να ζούμε ειρηνικά, με την ευλογία Του στον κόσμο αυτό και να αξιωθούμε και της ουράνιας βασιλείας Του. Να ακούσουμε δηλαδή την πρόσκλησή του:

«δεύτε οι ευλογημένοι του πατρός μου, κληρονομήσατε την ητοιμασμένην υμίν βασιλείαν από καταβολής κόσμου».

Ελάτε εσείς που είστε ευλογημένοι από τον Πατέρα μου, να λάβετε την βασιλείαν, που έχει ετοιμαστεί για σας, από τότε που δημιουργήθηκε ο κόσμος.

Έχουμε ακούσει, αγαπητοί μου αδελφοί, πολλές φορές την συνοπτική περιγραφή της κρίσεως από τον Κύριο μας, όπως μας την διέσωσε ο ευαγγελιστής Ματθαίος. Μετά τον διαχωρισμό των δύο κατηγοριών των ανθρώπων, σε δικαίους και αδίκους, κατευθύνει και καθοδηγεί να παραταχθούν οι πρώτοι, δεξιά Του και οι άλλοι, στα αριστερά.

Καταλογίζει κατόπιν τα κριτήρια του διαχωρισμού. Παρέλειψαν αυτοί που χαρακτηρίστηκαν άδικοι να του δώσουν φαγητό και νερό όταν πεινούσε και διψούσε. Περιφερόταν ξένος, γυμνός και δεν Του προσέφεραν στέγη και ενδυμασία. Ήταν άρρωστος και στη φυλακή και δεν Τον επισκέφτηκαν. Θα διαμαρτυρηθούν με μια φωνή, ισχυριζόμενοι και πολύ ορθά, ότι ποτέ δεν Τους ζήτησε τροφή ή νερό. Ποτέ δεν Τον είδαν γυμνό για να τον ντύσουν, ή άρρωστο και στη φυλακή για να Τον επισκεφτούν, να Του προσφέρουν την βοήθειά τους, να Του συμπαρασταθούν.

Και η απάντηση του Κριτού: «εφ' όσον ουκ εποιήσατε ενί τούτων των αδελφών μου των ελαχίστων, ουδέ και εμοί εποιήσατε». Αφού δεν αντιμετώπισατε με ενδιαφέρον και την προσφορά σας, τις ανάγκες των συνανθρώπων σας, είναι σαν μην το εκάματε και σε εμέ. Αυτό λοιπόν ζητά από όλους μας ο Κύριος. Το καθήκον μας είναι το ειλικρινές ενδιαφέρον, η βοήθεια των συνανθρώπων μας, η

εξυπηρέτηση των καθημερινών, πολλές φορές, απλών αναγκών. Είναι ακόμη η καθαρά ανέξοδη ηθική και φιλική συμπαράσταση, η κατανόηση προβλημάτων. Θα μπορούσαμε ακόμη να προσθέσουμε και μια προσευχή προς τον Κύριο για τον πάσχοντα αδελφό μας.

Στην περικοπή αναφέρεται ο Κύριος και προς τους εκ δεξιών Του δικαίους. Αποδίδει σ' αυτούς τα ίδια που ανέφερε στους αδίκους, αλλά τονίζοντας ότι αυτοί και Τον έθρεψαν και Τον πότισαν και Τον έντυσαν και Τον συμάζεψαν όταν περιεπλανάτο και Τον φρόντισαν στην αρρώστια Του και Τον επισκέφτηκαν στη φυλακή. Και αυτοί θα διαμαρτυρηθούν, φυσικά, γιατί ποτέ δεν Τον είδαν για να Τον εξυπηρετήσουν, να Του προσφέρουν. Θα ακούσουν όμως την αντίστοιχη απάντηση του Κυρίου. Ενδιαφέρθηκαν, έδωσαν, φρόντισαν, βοήθησαν τον συνάνθρωπό τους στις ανάγκες του. Γιατί όλα τα πλάσματα, όλοι οι άνθρωποι, χωρίς διακρίσεις και διαχωρισμούς και εξαιρέσεις, είναι παιδιά του ίδιου Θεού. Και ό,τι προσφέρουμε σε κείνους που αντιμετωπίζουν διάφορες ανάγκες, υλικές, ηθικές ή πνευματικές, είναι σαν να τις προσφέρουμε στον ίδιο τον Κύριο. Είναι μια πετυχημένη επένδυση, θα λέγαμε με ανθρώπινους υπολογισμούς σήμερα. Είναι η αιώνια κατάθεση με μοναδική αλλά ανυπολόγιστης αξίας πρόσοδο την βασιλεία που ετοίμασε ο Κύριος για μας.

Όσοσο, αγαπητοί μου, παραμένει σε πολλούς η λογική απορία. Αλλά για να περιοριστούμε μόνο στις απλές και περιεκτικές εντολές, διαπιστώνουμε ότι ο Κύριος δεν μας κρίνει παρά μόνο σ' αυτή, τη μία εντολή, που αναφέρεται στην αγάπη του πλησίον. «Αγαπήσεις τον πλησίον σου ως εαυτόν». Να τον αγαπήσεις όπως αγαπάς και φροντίζεις και επιμελείσαι τον εαυτόν σου. Και σε άλλο σημείο «αγαπήσεις Κύριον τον Θεόν σου» κλπ. Και συμπληρώνει ο Κύριος, απαντώντας στην προκλητική ερώτηση του νομικού, ότι σ' αυτές τις δυο εντολές όλος ο νόμος και οι προφήτες στηρίζονται. Γιαυτό παρουσιάστηκε ως βασικό κριτήριο την ημέρα της κρίσεως, η πρακτική απόδειξη της αγάπης του πλησίον. Όταν λοιπόν αγαπάς και φροντίζεις, βοηθάς τον πλησίον σου, τηρείς και τις εντολές του Θεού, που αγαπάς. Επομένως δεν μπορεί, αγαπητοί μου, εφόσον αγαπάς τον Θεό να παραβαίνεις οποιαδήποτε από τις εντολές Του, μικρή ή μεγάλη, σημαντική ή ασήμαντη.

Γιαυτό και η τελική κρίση θα στηριχθεί στο τρόπο με τον οποίο δείξαμε την αγάπη μας προς τον Θεό. Τηρώντας όλες τις εντολές και δείχνοντας την απεριόριστη αγάπη μας προς τον Δημιουργό μας ετοιμάζουμε τον δρόμο μας για τον τελικό προορισμό μας, που δεν είναι άλλος παρά η βασιλεία των ουρανών. Για να ακούσουμε από το στόμα του Κυρίου μας στην ευλογημένη εκείνη ημέρα της κρίσεως: «Δεύτε οι ευλογημένοι του Πατρός μου, κληρονομήσατε την ητοιμασμένην υμίν βασιλείαν.» Γένοιτο.

Δ.Γ.Σ.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΤΥΡΙΝΗΣ

Απόστολος: Ρωμ. ιγ' 11-ιδ' 4

Ευαγγέλιο: Ματθ. στ' 14-21

22 Φεβρουαρίου 2015

«Κύριε και Δέσποτα της ζωής μου...»

Η περίοδος της Αγίας Μεγάλης Τεσσαρακοστής συνιστά την πνευματικότερη λατρευτική διαδρομή του εκκλησιαστικού έτους, κατά την οποία η Εκκλησία μας καλεί σε μια πορεία εσωστρέφειας και διαρκούς και ειλικρινούς ενδοσκόπησης. Δικαίως υμνωδός την ονομάζει Στάδιον των αρετών, αφού στο στίβο της καλούμαστε να αναμετρηθούμε με τον κακό μας εαυτό να νικήσουμε την παθογόνο ανθρώπινη φύση μας και να καλλιεργήσουμε τα πνευματικά χαρίσματα που ο Θεός μας χάρισε. Πρόκειται για έναν αγώνα, επίπονο και διαρκή, κοπιώδη μα και συναρπαστικό, στόχος του οποίου είναι η ίδια η θνητότητα μας.

Η Σαρακοσιανή αυτή πορεία θα μπορούσε να θεωρηθεί και σαν ένα προσκύνημα στα ιερά της πίστης και της πνευματικής ζωής, σαν ένα ταξίδι με προορισμό την αυτογνωσία που οδηγεί στη Θεογνωσία. Γι' αυτό και είναι δύσκολο να το πραγματώσουμε στηριζόμενοι μόνο στις δικές μας δυνάμεις. Το προσκύνημα αυτό διεξάγεται με τη συνάντηση δυο θελήσεων, της Θείας και της ανθρώπινης, γι' αυτό και, στη διάρκεια του, η Εκκλησία μας εφοδιάζει με πλείστα όσα πνευματικά εφόδια, που δίνουν το αληθινό νόημα και αποκαλύπτουν τον πραγματικό σκοπό της ύπαρξης μας. Και αυτά τα εφόδια είναι οι υψίστου πνευματικού περιεχομένου Ιερές Ακολουθίες, η προσευχή, η νηστεία, η ελεημοσύνη, η πορεία της μετάνοιας, η συχνή Θεία Κοινωνία. Όλα αυτά συντελούν στο να μαλακώσει η καρδιά μας «τόσο ώστε να μπορεί να ανοιχτεί στις πραγματικότητες του πνεύματος, να αποκτήσει την εμπειρία της κρυμμένης «δίψας και πείνας» για επικοινωνία με το Θεό».

Η πλημμυρίδα των ιερών ακολουθιών αυτής της περιόδου δίνει στην προσωπική μας προσευχή, αλλά και στην προσευχή της εκκλησιαστικής κοινότητας, τη μορφή μιας αγωνιώδους ικεσίας προϊόν της αποκάλυψης που εξελίσσεται μέσα μας. Φανερώνει την πραγματική μας κατάσταση, το κενού, της ανεπάρκειας, της πνευματικής ένδειας, αλλά και της απογοήτευσης που προκαλεί η απομάκρυνση από τη ζωή της Εκκλησίας και το θέλημα του Θεού. Όταν αποφασίσουμε να δούμε κατάματα και χωρίς υποκρισίας τον εαυτό μας, όταν αποβάλουμε την εγωπάθεια και τον ναρκισσισμό μας, δεν μπορούμε παρά να ψελλίσουμε αυτομεμψόμενοι: «Κύριε και Δέσποτα της ζωής μου... δώρησαι μοι του οράν τα εμά πταισμάτα...» Δεν μπορούμε παρά τραγικά να αναρωτηθούμε «πόθεν άρξωμαι θρηνείν τας του αθλίου μου βίου πράξεις» και να ικετεύσουμε

προσευχόμενοι: «Μη αποστρέψης το πρόσωπον σου από του παιδός σου, ότι θλίβομαι...»

Αυτή η τελευταία υμνολογική ικεσία αποκαλύπτει ένα γεγονός που, όσο κι αν θέλουμε να το αγνοήσουμε ή να το αποφύγουμε, απασχολεί και επηρεάζει τη ζωή και τα έργα, τόσο ώστε να ζητούμε από το Θεό να εγκύψει πάνω μας για να σωθούμε. Το συναίσθημα της θλίψης, προϊόν πολλών και ποικίλων παραγόντων, επισκέπτεται συχνά τη ζωή μας και αναστατώνει τον εσωτερικό μας κόσμο. Ένα πελώριο «γιατί» ορθώνεται τότε μπροστά μας, δυσκολεύοντας ακόμα περισσότερο την προσπάθεια μας να ξεπεράσουμε και να νικήσουμε τις θλίψεις. Ένα «γιατί» ικανό να μας εξεγείρει ακόμα και κατά του Θεού, στον οποίο συχνά επιρρίπτουμε τις ευθύνες των προβλημάτων μας αρνούμενοι να κοιτάζουμε, με ειλικρίνεια, πίσω από τα πράγματα για να δούμε την αλήθεια. Μια αλήθεια που διδάσκει, τελικά, ότι «η ζωή δεν αποτελεί αυτοσκοπό για τον άνθρωπο. Από εκείνον εξαρτάται προς ποίους στόχους θα τη στρέψει για να την αιτιολογήσει, να τη δικαιώσει, να την εκμεταλλευτεί, αλλά και να την εξευτελίσει ακόμα».

Ποιος είναι αυτός που μπορεί να σταθεί στήριγμα στις δοκιμασίες και στις αγωνίες της ζωής; Ποιος μπορεί να σπογγίσει τα δάκρυα του πόνου, να θεραπεύσει την οδύνη του θανάτου να άρει το ζυγό της αμαρτίας, παρέχοντας την άφεση, εκτός από το Θεάνθρωπο Ιησού; Εκτός από Εκείνον που προειδοποίησε τους δικούς του ανθρώπους ότι «εν των κόσμω τούτω θλίψιν έξετε. Αλλά θαρσείτε, εγώ γαρ νενίκηκα τον κόσμον». Γι' αυτό και ο υμνωδός συνεχίζει προσευχόμενος: «Ταχύ επάκουσον μου, πρόσχες τη ψυχή μου και λύτρωσαι αυτήν».

Ο Κύριος περιμένει να ερεθίσουμε τη σταυρωμένη αγάπη Του με τους χτύπους και τους παλμούς της πίστης μας, για να σπεύσει να σηκώσει το δικό μας σταυρό των θλίψεων, σαν άλλος Κυρηναίος. Και αυτή είναι η ελπίδα μας, τελικά, η ελπίδα που μπορεί να μας κάνει να ξεπεράσουμε τα ανθρώπινα για να νικήσουμε και να καταξιώσουμε την ύπαρξη μας. Ας μην αφήσουμε να καθεί η ελπίδα. Και αυτή τη Σαρακοστή ας την καλλιεργήσουμε, όντας βέβαιοι ότι όλα τα προβλήματα έχουν τη λύση τους, ότι την παγωνιά του χειμώνα διαδέχεται η άνοιξη, τη Μεγάλη Παρασκευή η Κυριακή του Πάσχα, το Πάθος ακολουθεί η Ανάσταση.

Καλή Σαρακοστή.

Γιώργος Σαββίδης

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΚΑΙ ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ

ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΑΦΟΥ κ.κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Πε. 1/1	ΠΑΦΟΣ, Άγ. Θεόδωρος, Δοξολογία	Κυ. 1/2	ΑΡΟΔΕΣ
Κυ. 4/1	ΚΑΛΛΕΠΕΙΑ	Δε. 2/2	ΠΡΑΙΤΩΡΙ
Τρ. 6/1	ΚΑΤΩ ΠΑΦΟΣ, Άγ. Ανάργυροι	Σα. 7/2	ΠΑΦΟΣ, Άγ. Θεόδωρος (Εσπ.)
Σα. 10/1	ΑΧΕΛΕΙΑ (Εσπ.)	Κυ. 8/2	ΠΑΧΝΑ ΑΝΩ
Κυ. 11/1	ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΑ	Δε. 9/2	ΕΜΠΙΑ (Εσπ.)
Σα. 17/1	ΚΕΔΑΡΕΣ	Τρ. 10/2	ΤΡΑΧΥΠΕΔΟΥΛΑ
Κυ. 18/1	ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΤΡΟΟΔΙΤΙΣΣΗΣ	Κυ. 15/2	ΧΟΥΛΟΥ
Κυ. 25/1	ΚΟΙΛΗ	Κυ. 22/2	ΜΑΡΑΘΟΥΝΤΑ
Πα. 30/1	ΠΑΦΟΣ, Άγιος Θεόδωρος	Πα. 27/2	ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ ΚΑΙ ΒΑΡΝΑΒΑ (Α' Χαίρ.)

ΘΕΟΦΙΛΕΣΤΑΤΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΡΣΙΝΟΗΣ κ. ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ

Πε. 1/1	ΠΕΡΙΣΤΕΡΩΝΑ, Δοξολογία	Κυ. 1/2	ΣΤΕΝΗ
Κυ. 4/1	ΛΑΡΝΑΚΑ	Δε. 2/2	ΛΑΣΑ
Τρ. 6/1	ΠΟΛΗ ΧΡΥΣΟΧΟΥΣ	Κυ. 8/2	ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ ΚΑΙ ΒΑΡΝΑΒΑ
Κυ. 11/1	ΠΑΦΟΣ, ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	Τρ. 10/2	ΛΥΣΟΣ
Κυ. 18/1	ΝΕΟΝ ΧΩΡΙΟΝ	Κυ. 15/2	ΠΟΤΑΜΙΟΥ
Σα. 24/1	ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΟΥ ΝΕΟΦΥΤΟΥ	Κυ. 22/2	ΠΡΟΔΡΟΜΙ
Κυ. 25/1	ΣΙΜΟΥ	Πα. 27/2	ΠΟΛΗ ΧΡΥΣΟΧΟΥΣ (Α' Χαίρ.)
Πα. 30/1	ΠΟΛΗ ΧΡΥΣΟΧΟΥΣ		

ΠΑΝΟΣΙΟΛΟΓΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ κ. ΤΥΧΙΚΟΥ

Κυ. 4/1	ΧΛΩΡΑΚΑ Άγιος Νεκτάριος	Κυ. 1/2	ΔΡΟΥΣΙΑ
Κυ. 11/1	ΑΝΑΒΑΡΓΟΣ	Δε. 2/2	ΓΑΛΑΤΑΡΙΑ
Κυ. 18/1	ΣΤΡΟΥΜΠΙ	Κυ. 8/2	ΜΕΣΟΓΗ
Κυ. 25/1	ΑΓΙΟΣ ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ	Κυ. 15/2	ΑΥΔΗΜΟΥ
		Κυ. 22/2	ΚΑΤΩ ΠΑΦΟΣ, Άγ. Ανάργυροι

ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΑΠΑΣΑΒΒΑΣ

11/1	ΤΡΕΜΙΘΟΥΣΑ	1/2	ΓΙΟΛΟΥ
25/1	ΤΡΑΧΥΠΕΔΟΥΛΑ	22/2	ΛΕΤΥΜΠΟΥ

ΠΑΥΛΟΣ ΑΡΚΟΥ

11/1	ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΝΟΣ	1/2	ΑΡΜΟΥ
18/1	ΚΑΝΝΑΒΙΟΥ	8/2	ΓΟΥΔΙ
25/1	ΜΕΣΑ ΧΩΡΙΟ	15/2	ΜΑΝΔΡΙΑ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΠΙΤΣΙΟΥΝΗΣ

11/1	ΑΛΕΚΤΟΡΑ	8/2	ΑΝΑΒΑΡΓΟΣ
18/1	ΠΑΧΝΑ ΑΝΩ	15/2	ΑΡΓΑΚΑ
25/1	ΠΡΑΣΤΙΟ	22/2	ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ

11/1	ΛΕΜΠΙΑ	8/2	ΤΙΜΗ
18/1	ΚΟΝΙΑ	15/2	ΑΧΕΛΕΙΑ

Το περιεχόμενο του παρόντος τεύχους υπάρχει αυτούσιο και στην ιστοσελίδα της Ιεράς Μητροπόλεως Πάφου www.impraphou.org